

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

A Jókai-utcán fényes nappal meggyilkoltak egy jómódu asszonyt

A gyilkosságot egy szürkeruhás férfi követhette el — A bestiális gonosztevő a rendőrség félrevezetésére egy zsoltárt tett áldozata lábaihoz, hogy az öngyilkosság látszatát keltsse — Hosszu dulakodás után egy tompa tárggyal vágott léket özv. Kissné koponyáján

A gyilkos sem pénzt, sem értékes tárgyakat nem rabolt el áldozatától

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt óta szinte páratlan érdekes gyilkossági bűnügy foglalkoztatja a debreceni rendőrséget, — amelynek a Révész Olga meggyilkolása óta még nem volt csak megközelítőleg érdekes esete sem. A bűnügy magában véve sokkal rejtélyesebb és titokzatosabb, mint a Révész-féle gyilkosság volt, amely sokban hasonló a mostani vadállati bestiálitással elkövetett esethez. Szerdán délelőtt 1 óra előtt pár perccel a Jókai-utca 20. számú házban

meggyilkolva találták Kiss Mártonné debreceni jómódu 52 éves asszonyt,

aki hatalmas vértócsában hevert lakása konyhájának ajtaja előtt. Az

Özv. Kiss Mártonné magányos élete

Szerdán délelőtt 1 óra előtt néhány perccel a Jókai-utca 20. számú házban Bubáló Vohin 19 éves, boszniai születésű péksegéd meggyilkolva találta özv. Kiss Mártonné 52 éves, jómódu gazdaszszonyt.

Özv. Kiss Mártonné a Jókai-utca 20. szám alatt saját házában lakott, amelyet első férjétől, Orosz Istvántól örökölt. Az özvegyasszony jómódban élt, mert a házon kívül 46 hold saját földje volt, azonkívül első férjétől 13 hold onódó földet örökölt, azzal a kikötéssel, hogy ennek csak a hasznélvezetét bírja és az ő halála után a 13 hold földet első férjének, Orosz István testvéreinek gyermekei örökölik.

Orosz István halála után az asszony ismét férjhez ment Kiss Márton pénzügyi szemlésthez, aki a mult esztendőben szintén tragikus körülmények közt halt meg, amennyiben a Leveles-csárdában agyon-

A konyha padlóján hatalmas vértócsában feküdt özv. Kiss Mártonné

Kovácsné félegy órákor tért haza a zsihogórol s miután Bubáló Vohin ekkor már nagyon éhes volt, előre küldötte őt, hogy nézze meg, elkészítette-e már özv. Kiss Mártonné az ebédet. Bubáló legnagyobb meglepetésére az özv. Kissné konyhájának ajtáját zárva találta. Gyanut fogva, benézett az üvegablakon keresztül, ahol borzalmas látvány tárult a szeme elé. A konyha padlóján hatalmas vértócsában feküdt özv. Kiss Mártonné. Miután az ajtó zárva volt és ki volt belőle huzva a kulcs is, Bubáló nem mehetett be, hanem hirtelen fellármázta a ház lakóit, ő maga pedig lélekszakadva elrohant rendőrért. Mivel a legköze-

ajtó zárva volt s a gyilkos magával vitte a kulcsot is, mert mint a rendőri nyomozás később megállapította azt a látszatot akarta kelteni, hogy özv. Kiss Mártonné öngyilkosságot követett el.

A gyilkosság felfedezése után Tóth Gyula dr rendőrkapitány, a bűnügyi osztály vezetője rendőri bizottsággal szállott ki a helyszínre és megindította a nyomozást, — amelynek során mozgósították az összes detektiv-csoportokat, melyek a szegényes nyomokon indulva, lázasan keresik a gyilkost, akiről egyelőre kezelebbi adatok nem álnak rendelkezésre. A borzalmas, véres büntényről a következőket jelenti a Hajdúföld kiküldött tudósítója:

lőtte magát. Özv. Kiss Mártonné ettől kezdve visszahúzódott az embe-
rektől, csendes életet élt és a házbelleken kívül alig érintkezett valakivel. A gyilkosság napján, szerdán délelőtt a piacra ment és a házbellek féltiz órákor meg látták, amint a bevásárlásból hazatért. Özvegy Kiss Mártonné egy szolgálólányt — névszerint Fekete Rózát — is tartott magánál, akit egyik lakójával, Kovács Lajosnéval együtt szerdán reggel félnyolc órákor kiküldött a zsihogóra, hogy néhány ócska ruhadarabot adjon el. Kovács Lajosné szivességből vállalkozott arra, hogy a szolgálólányt elkísérje a zsihogóra. Ezzel szemben özv. Kiss Mártonné megígérte Kovácsnénak, hogy neki — valamint a Kovácsnénál lakó Bubáló Vohin 19 éves péksegédnek ebédet ad. Bubáló Vohin ugyanis mint kvártélyos-kosztos lakott Kovácsnénál s miután az asszony a zsihogóra ment, így kívánt gondoskodni a Bubáló ebédjéről.

lebbi rendőrörszemet csak az Arany Bika előtt találta meg, meglehetősen időbe tellett, míg visszaérkeztek a Jókai-utca 20. számú házhoz, ahol ekkor már összefutottak a lakók s a szomszédokkal, valamint az utcáról becsődült kíváncsiakkal együtt izgatottan tárgyalták a véres eseményt. Ekkor még mindenki öngyilkosságra gondolt. A rendőr megérkezése után a házbellek segítségével előkerítette a közelben lakó Nagy Sándor lakatost, aki álkulcs segítségével felnyitotta a bezárt konyhaajtót.

A jelenlévőknek rettenetes látvány tárult a szemeik elé. A konyha ajtájában eszméletlenül, vérbe-

fagyva feküdt özv. Kiss Mártonné. A lábánál egy zsoltáros könyv hevert. Az asszony fejéből, hatalmas sebből buzogott a vér, elárasztva a konyha padlójának nagy részét. A lakók és a rendőr azonnal értesítették a mentőket, akik pár perc alatt kiszállottak a helyszínre és megpróbálták bekötözni az asszony borzalmas fejsebét.

A mentőorvos azonnal látta, hogy itt már nem sokat lehet segíteni.

— Rettenetesen elvérzik a szerencsétlen! — mondotta.

Nagynehezen mégis sikerült a vérezést úgy, ahogy megállítani. Közben dr Tóth Gyula rendőrkapitány vezetése alatt megérkezett a helyszínre a rendőri bizottság, melynek tagjai között ott volt többek között Mayer Andor fogalmazó is. A rendőri bizottság természetesen azonnal hozzálátott a nyomozáshoz s mindenekelőtt megállapította, hogy ön-

Dulakodás a titokzatos szürkeruhás férfivel

A nagy erővel megindult rendőri nyomozás mindenekelőtt a gyilkosság időpontját igyekezett ezután tisztázni. Erre nézve kihallgatták a házbelleket, akik azonban nem sokat tudtak mondani. Ugyanis a házlakóinak egy része a délelőtt folyamán nem tartózkodott otthon, a többiek pedig lakásaikban és konyhájukban tartózkodtak. Özv. Kiss Mártonné lakása az udvar hátulsó részében van. Nem messze ettől a résztől az udvart, a szomszédos ház udvarától csak egy alacsony kőfal választja el. Nem valószínű azonban, hogy a gyilkos ezen a falon keresztül jutott volna az udvarba, mert a szomszéd udvaron kőmiverek dolgoztak, akiknek feltétlenül

gyilkosságról szó sem lehet. Özv. Kis Mártonné valami ismeretlen, tompa tárggyal ütötték fejbe. Ez már magában kizárja az öngyilkosság feltételezését. Azonkívül a konyha ajtájából teljesen hiányzott a kulcs, melyet gondos keresés után sem tudták előkeríteni. Ezt egészen bizonyosan magával vitte a gyilkos. Az öngyilkosságra az egyetlen támpontot az asszony lábainál heverő zsoltár szolgáltatja volna, azonban a bizottság megállapította, hogy a gyilkos ezt nyilván csak a rendőrség félrevezetésére helyezte az asszony mellé. Gondosan átkutatták ezután a lakást is és a házbellek, valamint a szolgálólány bemondása alapján megállapították, hogy a gyilkosnak pénze, értéktárgya egyáltalán nem hiányzik. Valószínű tehát az a feltevés, hogy a gyilkos bosszúból, vagy valamely más indokból követte el a tettet, mert ezután szinte bizonyosra vehető, hogy nem rabolni akart.

A mentők a rendkívül súlyos állapotban lévő özvegy Kissné, aki egy pillanatra sem nyerte vissza az eszméletét, beszállították az egyetemi sebészeti klinikára, ahol gondos ápolás alá vették, de ezidő szerint teljesen valószínűtlennek látszik, hogy megtudják menteni az — életét.

látni kellett volna a falon átmászó férfit.

Érdekes adattal szolgált azonban a rendőrségnek a szomszéd ház-mester 9 éves kis fia, Knopf Miklós. A gyermek elmondotta a detektíveknek, hogy délelőtt 10 órákor, — vagyis nemsokkal azután, hogy özvegy Kiss Mártonné a piacról hazatért, — visitást hallott az udvarból. Ő a szatócsüzletből tért haza. A visitás hallására felmászott a kerítésre, mire azt látta, hogy a konyha ajtaja előtt özv. Kiss Mártonné egy szürkeruhás fiatal, vagy középkorú férfivel dulakszik. A férfi megragadta és bevonszolta a konyhába.

A kis fiu a látványtól megijedt, elszaladt, de nem szólott senkinek.

A gyilkos még csak egy ujjlenyomatot sem hagyott hátra

Ilyenfórmán annyi bizonyosnak látszik, hogy a gyilkosság 10 és fél 11 óra között történt. Először az a gyanu is felmerült, hogy a gyilkos a kapun egyszerre jött be Kiss Mártonnéval. Ez a feltevés megdőlt, mert özv. Kissné időközben már nekilátott a főzésnek. A tüzhelyen ugyanis ott voltak a lábasokban a félig kész ételek. Így tehát az történhetett, hogy a gyilkos fél 11 óra tájban nyugodtan besétált a kapun és fényes nappal, a ház lakóinak közvetlen közelében, páratlan vakmerőséggel követte el borzalmas tettet. A gyilkosság után még arra

Családi háborúság az onódó birtok miatt

Az egyelőre rendelkezésre álló ténybeli adatok alapján a rendőrség lázas erővel indította meg a nyomozást. Estére már elő is állítottak egy koldus asszonyt és egy fiatalembert,

is ideje volt, hogy a zsoltárt az áldozata mellé tegye. Ezuttal nyilván azt a látszatot akarta kelteni, hogy özvegy Kissné öngyilkos lett és halála előtt imádkozott. A vakmerő gyilkos semmiféle bűnjelet nem hagyott hátra. A rendőrség még csak egyetlen ujjlenyomatot sem tudott találni.

Az is valószínű, hogy a gyilkos, aki páratlan hidegvérrel dolgozott, véres tetteinek elkövetése után nyugodtan kísértált a ház nyitva lévő kapuján s így valószínűleg a lakók szemeláttára távozott az udvarból.

akik ellen gyanu merült fel. Ezeket azonban elbocsátották, mert semmi sem igazolódtat be ellenük. A nyomozás kiterjed arra is, hogy kinek állott érdekében özv. Kiss

Mártonné halála. Mindenesetre érdekes az a családi háborúság, amely özv. Kissné és első férjének családja között fent állott. A két család között annyira rossz volt a viszony, hogy az utóbbi időben már nem is érintkeztek egymással. Orosz István testvérének családja ugyanis

azt követelte özv. Kissnéől, hogy azt a 13 hold ondódi földet, amelynek az özvegy haszonélvezetét bírta, nekik adja bérbe. Kissné előnyösebb feltételekkel tudta bérbeadni a birtokot s ezért elzárkózott volt férje rokonainak kívánsága elől.

Állandó izgatott csoportosulások a Jókai-utcán

A Jókai-utca a gyilkosság után még az esti órákban is olyan volt, mint a megzavart hangyaboly. Az emberek csoportokba verődve tárgyalták a véres esemény részleteit. A Jókai-utca 20. számú ház még este 9 órakor is tele van detektivekkel, akik a lakókat hallgatják ki és a szomszédoktól igyekeznek adatokat szerezni.

Bubáló Vohin, ez az intelligens arcu, bosnyák péksegéd, aki kitűnően megtanult magyarul, ki nem fogja a kérdézősködésből. Ő fedezte fel a gyilkosságot, ő a nap hőse, de azért panaszkodik, hogy mennyit kell majd most már tanúságtételre járni. A detektivek természetesen őt

hallgatták ki először, de teljes mértékben sikerült tisztázni magát a gyanu alól, amely ilyenkor nem kerül el senkit, aki csak valami legcsekélyebb kapcsolatba is került az esettel. Bubáló Vohin jóval a gyilkosság elkövetése után érkezett haza.

A debreceni rendőrség ismét egy nagy és nehéz feladat előtt áll. Pár vékony nyomon elindulva kell megkeresni a gyilkost. Remélhetőleg ez alkalommal szerencsésebbek lesznek a debreceni rendőrök és detektivek, mint a Révész-gyilkosság idején voltak s a bestiális gyilkost hamarosan utól éri a törvény lesújtó keze.

Az áldozat életbenmaradásához alig van remény

A Hajdúföld szerkesztősége a késő esti órákban érdeklődött a sebészeti klinikán a gyilkosság áldozata, özv. Kiss Mártonné állapota iránt és azt a felvilágosítást kapta, hogy az aszszony állapota változatlanul súlyos.

Egy pillanatra sem tért eszméletére, tehát kihallgatni sem lehetett. A fején és halantékán szenvedett borzalmas seben keresztül rengeteg vért vesztett, úgy, hogy életben maradásához alig van remény.

A rendőrség hivatalos jelentése

A rendőrség a késő esti órákban a következő hivatalos jelentést adta ki a borzalmas gyilkossággal kapcsolatban:

Ma délután 1 óra 10 perckor a rendőrség jelentést kapott, hogy a Jókai utca 20. számú házban özv. Kiss Mártonné súlyosan sérült állapotban találták. A mentők autón a sebészeti klinikára szállították, ahol mindeztideig nem nyerte vissza eszméletét. A kiszállt bizottság megállapította, hogy özv. Kiss Mártonné bűncselekmény áldozata lett.

A nyomozás eddigi adatai szerint Kissné ma délelőtt háromnegyed tíz és tíz óra között vásárlásból tért haza s egyedül tartózkodott lakásán. Nemsokára hazaérkezése után, ismeretlen tettes tompa eszközzel 8-9 sebet ejtett fején. A lakásból, anélkül, hogy bárki észrevette volna, eltávozott. Tettes a lakásból semmit

nem vitt magával. A bűncselekmény után a lakást bezárta és a kulcsot elvitte. A szomszédok 10 és féltizenegy óra között segélykiáltást hallottak a Jókai utca 20. számú ház udvaráról, de mire átmentek meg tudni ennek okát, már nem volt semmi zaj s ezután már nem is érdeklődtek, hogy kiől származott.

A bűncselekményt özv. Kiss Mártonné cselédje vette észre, aki a kulcsot nem találta az ajtóban és az ablakon nézett be s látta, hogy szolgálatadója fésűje és hajtűi rendetlenül hevernek a földön. Szólt a házbelieknek, akik az ajtót felnyitva, vérben fekvő találták özv. Kiss Mártonné a földön. A legala posabb a gyanu az ellen, aki egy héttel ezelőtt és a mai nap folyamán is, Kissné kereste.

Az illető személyleírása a következő: 180 cm. magas, 35-40 év

körűli, vékony sovány termetű, hosszú bajusza, beesett arcu. Sötét kabátot

és nadrágot viselt, míg lábán csizma volt.

Öngyilkosság az ügyészség fogházában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Horváth Zoltán tegnap a rendőrségen, illetőleg az ügyészség fogházába szublimáltal megmérgezte magát. A mentők első segély után kiszállították a klinikára, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta. Horváth 200 P elikkasztása miatt letartóztatásba került és a rendőrség átkísérte az ügyészség fogházába. Már a rend-

őrség előtt történt kihallgatás után, hogy szegényétől szabaduljon, öngyilkossági szándékkal 4 gramm szublimáltal megmérgezte magát. Az ügyészségre történt átkísérése után pedig újabb 4 gramm szublimátot vett be. A méregtől erős gyomorvérzést kapott, ugyanígy, hogy állapota nagyon súlyos.

Bécs után Budapest közönsége is meglehetősen hűvös fogadtatásban részesítette az óceánjáró repülőket

(A Hajdúföld tudósítójától.) A bécsi kudarc után Chamberlin pilóta és cionista mecénása, a pánzsidó Lewine Budapestet is meglátogatták, valószínűleg abban a reményben, hogy a pesti zsidóság hegyreüti az osztrák fővárosban esett csorbát. A két óceánjáró aviatikus a nagyhirű Columbia gépen szerdán délelőtt érkezett meg a fővárosba s a fogadtatás éppoly hűvösen sikerült, akár a bécsi.

A főváros arca alig változott valamit s a rendőrség sűrű csoportjain kívül semmi sem mutatott a „világraszóló” eseményre. A repülőteret s a főbb budapesti utvonalat már a kora reggeli órákban sűrű tömegekben lepték el a rendőrök, ugyanígy, hogy minden husz lépésre rendőr állott. Ezzel szemben

a zsidólapok által beígért tömegek elmaradtak.

Az utcai forgalom nem haladta túl a rendes hétköznapi forgalmat. — Ugyanez történt a mátyásföldi repülőterén, ahol 1600 meghívott közül ezer néző sem jelent meg.

A mátyásföldi repülőter mindazonáltal ünneplő öltöt a nem mindennapi esemény miatt. A baloldali traktusban, ahol külön díszes emelvényt állítottak fel a notabilitások számára, a meghívott hivatalos funkcionáriusok, a magasrangú katonatisztek és más előkelőségek táboroztak.

A megjelentek érdeklődését nagyon lehűtötte a kilencórakor érkezett jelentés, mely szerint Chamberlinék

egyőri kérésrel érkeznek Budapestre.

Kilen óra 15 perckor repültek el az óceánjárók Győr felett és Budapest felett tíz óra előtt 5 perccel jelentek meg. A gép negyedtizenegykor szállott le négy másik repülőgéppel kíséretében. A kiszálló Chamberlint a közönség nagy éljenzéssel köszöntötte.

A kereskedelmi miniszter beszéde

Elsőnek Hermann Miksa kereskedelmi miniszter lépett Chamberlinhez s angol nyelven a következőket mondta:

— Nagy örömmel üdvözlöm Önöket Magyarországra fővárosába való megérkezésükkor. Bár a mostani körülmények között Magyarország nincs abban a helyzetben, hogy előmozdítsa a levegő meghódításának nagyszerű fejlődését és hogy osztozzék ebben a munkában mégis teljes mértékben értékeli azt, hogy milyen nagy fontossága van a fejlődésnek a nemzetek életében. Szerencsét kívánok diadalukhoz és átadom Önöknek Magyarország legszívesebben üdvözlését.

Utána dr. Sipőcz Jenő polgármester tartott üdvözlő beszédet.

Vitéz Molnár János

Képek a vasutak történetéből

Irtó és a Ker Ligában felolvasta Balás Károly kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgató II.

Az ugynevezett művelt nyugatnak a vasutal szemben elfoglalt álláspontja után nem lesz érdektelen megismernünk, hogy milyen állást foglaltak el a vasutak kérdésében a „művelt nyugat” által akkor különösen barbárnak és elmaradottnak híresztelt magyarok, illetőleg az akkori Magyarország vezető férfiai, politikusai? Az első vasut megnyitásának híre hazánkba érkezve, ez az esemény az akkori magyarság között élénk érdeklődést váltott ki. Nem tagadható, hogy voltak nálunk is a vasutnak ellenzői, különösen a minden újítástól visszariadó, kiváltságait féltékenyen őrző köznevelők között s különösen nem örültek az első vasut megnyitásának a fuvarozásból élők, akik azt hitték, hogy a vasut őket kenyérkeresetüktől fosztja meg. De az a nagy ellenszenv, amely a művelt nyugaton különösen a vezető nagy férfiak részéről megnyilvánult, hazánkban nem

volt tapasztalható. A barbár Magyarország ebben a tekintetben több bölcsességnek, több előrelátásnak, több kulturérzéknek adta tanujelét, mint bármelyik nyugati ország.

Már 1831-ben, tehát rövid két évvel az első vasutvonal megnyitása után az 1825. évi országgyűlés VIII. t.-c.-e alapján az utak építésére és fenntartására kiküldött regnikoláris deputáció az összes törvényhatóságoknak megküldött javaslataiban foglalkozik a „ductus ferrei” vagyis a vaspályák megépítésével.

Ugyanakkor tehát, midőn a nyugati államokban a vasutépítés eszméje a legnagyobb ellenzésekkel küzd és parlamentek, államférfiak és fejedelmek akadályozzák a vasutak kiépítését, a „barbár” Magyarországon már komoly törvényhozási intézkedés történik a vasutak kiépítése érdekében.

De bámulattal kell adóznunk itt is a legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István emlékének, aki a vasutépítés kérdésében kezdettől kezdve olyan álláspontot foglalt el, amellyel megelőzte a külföld legkitűnőbb, legnagyobb államférfiainak és nemzetgazdászait.

Az első vasut megnyitása annyira érdeklő őt, hogy Angolországba ut-

azik s 1832. október 24-én megnézi a liverpool-manchesteri vasutvonalat s midőn a Comet nevű lokomotívval végig megy rajta, tárcájába feljegyzí: „Meg vagyok győződve, hogy a vasutat 1-2 esztendő alatt nagy tökélyre viszik.” Tehát nem úgy nyilatkozott, mint kortársa, a nagy francia államférfi: Thiers, aki ugyanakkor a vasutat angol ostobaságnak és értéktelen játékszernek minősíti. S midőn hazajön s a nemzeti közlekedési politika alapelveit lefekteti, azt mondja:

„A közlekedési eszközök között a vaspálya a legcélszerűbb arra, hogy a nemzeti kereskedelem tökéletesítésének alapjául szolgáljon, mert csak a vasut képes biztos, gyors, szakadatlan és olcsó összeköttetést létesíteni.”

Soha senki a vasutak nemzeti és közgazdasági hivatását sebben, szabatosabban ki nem fejezte. E szavak még most is örök tiszta igazságok s azok maradnak mindaddig, amíg csak ember és vasut létezni fognak.

Mint annyi sok másban, úgy ebben is megelőzte Széchenyi a föld összes államférfiainak és nemzetgazdászait, de különösen megelőzte összes kortársait, mert ő volt az első államférfiu, aki a vasutak igazi je-

lentőségét felismerte.

Annál feltűnőbb, hogy a haza bölcsese, a magyar liberáliszmus megteremtője, Deák Ferenc, mily messzire mögötte maradt e téren a nagy konzervatív államférfinak, midőn ugyanakkor a Pest-Debrecen közötti vasutépítés engedélyezésének tárgyalásakor a következőket mondja:

„En azt hiszem, hogy Debrecen és Pest közti vonalra nézve alig van valaki a rendek között, ki velem együtt — tekintve a vasutaknak más országbeli történetét s hazánk ez első részének statisztikai és geographiai helyzetét, a fuvárnak e vidéken olcsóságát — álmunk ne tartaná azt, hogy itt valaha vasut létezhessen; ha pedig mégis találkozónék olyan, aki ezt hiszi, nem bánom, aludja tovább édes álmát, sőt adja Isten, hogy az én éberségem legyen álma, aki ezt nem hiszem, az ő álma pedig valósuljon.”

Valóban csodálatos állásfoglalás ez egy Deák Ferencétől, de egyúttal érdekes is, mert hiszen harmoniában áll ez Európa liberális nagy államférfiainak nyilatkozataival és ezután annál ragyogóbb és tisztább színben tündöklök előttünk a legnagyobb magyaroknak, a nemzeti konzervatív-

pilóta, a világháború egyik legnagyobb repülőhőse a nagy babérkoszorút nyújtott át Chamberlinnek.

Ezután a Chamberlin, Lewine s a megjelent előkelőségek autóba szálltak.

Az autók a mátyásföldi repülőtérrel a Külső Kerepesi utnak vágta neki, majd a Stefánia uti ke-

reszteszövéseknél a feldiszi'ett víztor nyot maguk mögött hagyva, a Stefánia-utra kanyarodtak. A Millenniumi emléktől az Andrassy-uton haladtak, majd a Viimos császár-uton, Károly köruton, Muzeum köruton, Vánház-köruton és a Ferenc József-hídon át a Gellért-szálló elé érkeztek, ahol a pilóták megszállottak.

Ujból Bratianu kormány alakult Romániában

Bukarest, június 22. Orient rádió: Az új kormány megalakult. Miniszterelnök és külügyminiszter Bratianu Belügyminiszter Duca, Pénzügyminiszter Vintilla Bratianu. Közoktatásügyminiszter Angelescu. Hadügyminiszter Angelescu tábornok.

Bethlen miniszterelnök még nem tartja időszerűnek a népszövetségből való kilépést

A magyar--oláh birtokper halogatása rendkívül súlyos következményeket vonhat maga után

Budapest, jun. 22. A képviselőház mai ülésén harmadszori olvasásban is elfogadták a betegség- és balesetbiztosításról szóló törvényjavaslatot. Utána Lukács György interpellált, aki a nemzetek szövetségének a magyar-oláh birtokperben tanúsított magatartását tette szóvá. Rámutatott a nemzetek szövetségének az eseménnyel kapcsolatos tehetetlen és halogató eljárására, amikor is nyilvánvaló lett, hogy a nemzetek szövetsége a szerződéseket megszegő Romániával szemben nem mert állástfoglalni, a döntőbírósnak intézvénye mellett.

E csaldadások után joggal kérdezhettek,

benn maradjunk-e a nemzetek szövetségében vagy vonuljunk ki abból.

Bethlen miniszterelnök válaszolt ezután az interpellációra.

A szóbanlevő perek a trianoni szerződés 250. §-a alapján indultak meg. Románia illetékességi kifogást emelt a vegyes döntőbírósg ellen, amely azonban megállapította a maga hatáskörét. Erre az oláh kormány kijelentette, hogy az agrárperekben nem fog résztvenni. Azt vártuk, hogy e bejelentés nyomán a népszövetség kijelöli azt a két személyt, akikből választhat a magyar kormány lemondott bírók pótlására. Ez nem történt meg. A júniusi ülés-

szak alkalmával újból elhalasztották az ügyet. Nem tudja, hogy milyen tendencia áll az ügy mögött, az azonban bizonyos, hogy ez esetben a bírói ügybe politikai ügyet hoztak bele.

Világos, hogy ha a kormány bele megy abba, hogy a vegyes döntőbírósgtól az ügy elvonassék, úgy akkor a trianoni szerződés 239. illetve 250. §-ának megváltoztatásához járul hozzá. Mi hajlandók vagyunk hozzájárulni a szerződés megváltoztatásához, de két feltétel alapján: Az egyik az, hogy ez

nem egyoldalulag Magyarország rovására történik,

a másik pedig az, hogy azokkal a magyar állampolgárokkal szemben, akik a trianoni szerződésnek megváltoztatása révén jogaikban megrovidülnének, a magyar államnak kárpótlást ne kelljen vállalnia.

Ha lehetséges volna az, hogy egy állam kivonhassa magát a vegyes döntőbírósg határozata alól, amikor az hátrányára látszik határozatot hozni, ha lehetséges volna, hogy egy állam megakadályozhassa az ilyen bíróság működését, amikor az nem előnyére határoz, ha lehet a másikat arra kényszeríteni, hogy a szerződésben biztosított jogokról lemondjon, ha lehetséges az, hogy a népszövetség odaszoríthassa azt az államot, amely kedvező ítéletet vár-

hat, hogy lemondjon ezzel az ítélettel való eljárásról, akkor a népszövetség arbitrageai a döntőbírósg és mindazok a nagy eszmék, amelyek a népszövetség létét képezik, nem egyebek tarsangi tréjánál.

Ebben az ügyben nemesak a magyar ügyet, hanem az egész emberiség nagy eszméjének ügyét is védjük. Elhibázottnak tartaná, hogy kilépünk e pillanatban a népszövetségből, mert ez a harcnak a feladását jelentené.

Vegyék tudomásul, hogy amíg a népszövetség a lemondott bíró helyébe ki nem jelöli azokat, akikből választhatunk, a magyar kormánynak megfontolás tárgyává kell tennie, hogy vajjon ne függessze-e fel

az egész vonalon az eddig hozott ítéletek végrehajtását, mert különben félt, hogy az egész oldalon a magyar állampolgárok fizetnek, a másik oldalon pedig lehetetlenné teszik számukra, hogy pernyertesek legyenek.

Egyelőre messzebbmenő eljárást nem tart szükségesnek, bejelenti azonban, hogy a népszövetség szeptemberi ülészaka folyamán a magyar kormány

követelni fogja a népszövetségtől, hogy a szerződésben foglalt kötelezettségeket teljesítse.

A miniszterelnök választát nagy tapssal és helyesléssel fogadta el a Ház és tudomásul vette.

Az ülés délután 4 órakor ért véget.

Olajnyomokat találtak a Hortobágy folyó kotrás közben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt az a hír terjedt el a város-házán, hogy a Hortobágyon olajnyomokat találtak és a városi tanács tagjai, élükön a polgármesterrel, azonnal a helyszínre siettek, hogy személyesen győződjenek meg a szenzációs hír valódiságáról.

A tanácshoz valóban jelentés érkezett, hogy a Hortobágy folyó kotrási munkálatainál, melyeket egy hatalmas kőró géppel végeznek,

olaj nyomok jönnek a víz felszínére,

és ezen a helyen a víz melegebb, mint máshol. Az erről szóló jelentést a munkavezető küldötte a tanácsnak, mely még a keddi ülésen elhatározta, hogy kiszáll a helyszínre. A szemle szerdán valóban meg is történt s ennek eredményéről a polgármester a következő felvilágosítást volt szives adni:

A Hortobágy folyó medrét most kotorják. A kotrási munkálatok vezetője tegnap levelet írt nekem, amelyben azt közölte, hogy kotrás közben a meder egyik helyén olaj jön fel, az olajos cseppek ellepik ezen a helyen a víz felszínét. Az olaj lassan szivárog fel a mederből. Ugyancsak ezen a helyen azt is észlelték, hogy itt a víz hőfoka valamivel melegebb, mint más helyen. A kotrási munkálatokkal már tovább haladtak ugyan, azonban azt a

helyet, ahol ezeket a jelenségeket észlelték, karóval jelölték meg.

Erre az értesítésre mentünk ki a Hortobágyra. Természetesen most már semmit sem láthattunk, mert a kotrási munkával tovább haladtak és mert a Hortobágy vizét a kotrás idejére megduzzasztották. Amíg a kotrással készen nem lesznek, semmit sem lehet tenni. Most csak egy baggerrel dolgoznak. A mint a második bagger is dolgozni fog ugyanezen a helyen és még mélyebb rétegeket emel ki,

talán észlelni lehet majd az olaj és melegvíz jelenlétét.

Nem tartom kizártnak, hogy valóban olaj és melegvíz forrás van a kérdéses helyen, de az sem lehetetlen, hogy az iszapba, a földbe szerves anyagok kerültek, amelyek már hosszabb ideje vannak a földben és most, amikor a kotrás a földréteget megbolygatta, e szerves anyagok felett, e rothadó anyagok bocsátják ki az olajos anyagokat és a rothadás okozza a meleget is.

Budapesti tárgyalásaim során tárgyaltam Pávay Vajna úrral is, akit megkértem, hogy a debreceni kutatások érdekében eljárásunkat támogassa. Ezt meg is ígérte.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban. Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.

mus nagy apostolának feledhetetlen emlékezete.

Különb az, amit Deák Ferenc elérhetetlen álomnak gondolt, még az ő életében valóra vált. Az 1857. évben — tehát 60 évvel ezelőtt — nyílt meg a tiszavidéki vasút Szolnok—debreceni vonala, amely megteremtette az összeköttetést Debrecen és Budapest között. Ugyanez évben avatták fel nagy ünnepségek között a debreceni szerény állomási épületet, amely hasonló volt a püspökladányi jelenleg is meglévő felvételi épülethez. Az épület előtt a jelenlegi 19 vágány helyett 7 vágány futott el. Az első három felett fából készült, díszes faragványokkal ellátott szin, úgynevezett „hall” emelkedett. A szin alatt mindegyik vágányon 1-1 hét kis oldalnyílós személykocsikból álló személyvonat fért el. Ennél nagyobb személyvonatok abban az időben csak Szent István napja előtt közlekedtek, az úgynevezett kéjvonatok, amelyeket valószínűleg azért neveztek el így, mert a bennük való utazás után, amely alatt az utasok mint a heringek lettek összepréselve, valóságos kéjzset lehetett a kiszállás, a semmi kényelmet nem nyújtó szűk kis vagonokból. Ez a szin kedvenc mulató tanyája lett

Debrecen város verebeinek mindaddig, amíg az 1900-as évben lebontásra nem került. Véle együtt lett halálra ítélve a régi állomási épület is, hogy helyet adjon a jelenlegi Magyarország egyik legszebb, legizlésebb vasuti palotájának.

E kis kitérés után menjünk vissza ismét a vasutak keletkezési idejére és nézzük meg, hogy mint vélekedett a vasutról a legnagyobb magyar költő, Petőfi Sándor? Kétségtelen, hogy abban az időben, midőn még a természettudományok, különösen hazánkban, gyermekkorukat élték s nem igen örvendtek különösebb érdeklődésnek, egy költő szemében a lokomotív s általában a vasut, nagyon prózai és megéneklésre aligha érdemes tárgyak lehettek. Vagy képzelhető az, hogy Petőfi, ki megénekli az arany kalászkóztól ringó rónaságot, a pusztát, a csárda romjait, a kis Tur-patakot, amely úgy fut a Tiszába, mint gyermek anyja keblére, megéneklésre érdemesítse a rideg mechanikai és fizikai törvényeket képviselő s dübörgésével és larmájával minden költői gondolatot tovaűző lokomotívot?

Hiszen láttuk, hogy kortársában, Alfred de Vigny, a nagy francia költőben a vasut semmi más gondolatot

nem ébreszt fel, mint azt, hogy a lokomotív egy szuszogó, bögő bika, ami semmiképp sem minősíthető valami költőies impresszióknak.

És ime Petőfi verset írt a vasutról és pedig olyan verset, mely nemcsak telve van a legszebb költői gondolatokkal, de oly mélyen átértzett nemzetgazdasági konklúziók vannak benne, aminőknek ő előtte egyetlen egy nemzetgazdász sem tudott kifejezést adni.

E kis vers érdemes arra, hogy egész terjedelmében felolvassam:

Tenger kéj veszen körül,
Közepében lelkeim fürdik.
A madár repült csak eddig
Most az ember is röpül.

Nyilsebes gondolatunk,
Későn indulánk utánad,
De sarkantyuzd paripádat,
Mert elérünk, elhagyunk.

Hegy, fa, ház, ember, patak
És ki tudja még mi minden?
Tüneted föl szememben
S oszlik el, mint kodalak.

A nap is velünk szalad
Mint egy örült, aki véli,
Hogy őt, össze-vissze tépni,
Űzi egy ördög-csapat.

Futott, futott s hasztalan!
Elmaradt, fátárvá dől le
A nyugati hegytetőre,
Arcán szégyen lángja van.

S még mi egyre röpülünk
Egy sziporkát sem fátárvá.
Ez a gép tán egyenest a
Másvilágba megy velünk!

Száz vasutat, ezeret!
Csináljatok, csináljatok!
Hadd fussák be a világot
Mint a testet az erek.

Ezek a föld erei,
Bennök árad a műveltség,
Ezek által ömlenek szét
Az életnek nedvei.

Miért nem csináljatok
Eddig is már? . . . vas hiányzott?
Törjétek szét minden láncot,
Majd lesz elég vasatok!

A szép költői képek mellett milyen mélyen szántó nagy eszmék és gondolatok!

(Folytatjuk.)

Mennyi lakbért kapnak augusztusban a közalkalmazottak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint köztudomású, augusztus elsején ismét emelkednek a lakberek. Az elmúlt negyedben az 1917. évi novemberi bér hatvan százalékát kellett fizetni, most ez

hatvanöt százalékra emelkedik,

ami a lakbérnek több mint nyolcszázalékos emelkedését jelenti. Erre való tekintettel jelent meg a hivatalos lap mai számában a kormányrendelete a tisztviselői lakáspénzek felemeléséről. A rendelet, az eddigiekhez hasonlóan, nyolc táblázatot közöl és magában foglalja az állami, vármegyei, államvasuti, állami gépgyári alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vámórság, folyamórság, államrendőrség tagjainak és a köztisztviselői nyugdíjasok és özvegyek lakáspénzének újabb szabályozását.

Néhány adatot ragadunk ki a táblázatokból. A második fizetési osztályba sorolt állami tisztviselők a múlt negyedben

az első lakáspénz osztályba

490 és 565,5 pengő lakbért kaptak aszerint, hogy két, vagy három családi pótlékuk volt. Most a lakbér 527,75, illetően 609 pengő. A harmadik fizetési osztályban 487 és 527,75, a negyedik fizetési osztályban 446,50 és 487, az ötödik fizetési osztályban 385,50 és 426,25, a hatodik fizetési osztályban 345 és 385,5, a hete-

dik fizetési osztályban 284 és 324,75, a nyolcadik fizetési osztályban 223,25 és 263,75, a kilencedik fizetési osztályban 126,25 és 203, a tizedik fizetési osztályban 142 és 182,50, a tizenegyedik fizetési osztályban 121,75 és 162,25 pengő a lakbér.

A második lakáspénz osztályba sorolt második fizetési osztályu tisztviselők új lakáspénze 475 és 548 pengő. A harmadik fizetési osztályban 438,25 és 475, a negyedik fizetési osztályban 401,75 és 438,25, az ötödik fizetési osztályban 347 és 383,50, a hatodik fizetési osztályban 310,50 és 347, a hetedik fizetési osztályban 255,75 és 292,25, a nyolcadik fizetési osztályban 200,75 és 237,55, a kilencedik fizetési osztályban 146 és 182,50, a tizedik fizetési osztályban 127,75 és 164,25, a tizenegyedik fizetési osztályban 109,50 és 146 pengő a lakbér.

Ugyanígy arányu az emelkedés a többi lakáspénz osztályokban is és a nyugdíjasok lakáspénzénél is. Azokban a községekben, ahol a háztulajdonosok szabad rendelkezési joga fennáll, a lakáspénz a régi marad.

Ha a májusi lakáspénzeket összehasonlítjuk a most megállapított új lakáspénzekkel, akkor kiderül, hogy a rendelet átlagosan 7,7 százalékkal emeli a lakáspénzeket. Ezzel szemben a lakberek az egész vonalon 8,3 százalékkal emelkednek.

Konyár község ünnepélyesen adta át Fráter László alispánnak, Mariay Barna főszolgabírónak és Ertsey Péter közjegyzőnek a diszpolgári oklevelet

(A Hajdúföld tudósítójától.) Konyár község közönsége lélekemelő biznyságát adta annak, hogy a falu és város vagyis más szóval a falu népének és a fejlettebb kultúra munkásainak egymáshoz való közlekedésére buzdító szövegek, termékeny talajra találtak lelkeben.

Június 7-én nagyobb küldöttség kereste fel dr. Fráter Lászlót, Bihar vármegye alispánját, hogy ünnepélyes keretek között adják át neki a polgári megbecsülés legszebb ékeségét,

a község diszpolgári oklevelét.

Mint a küldöttség szónoka, Bakó Mihály községi főjegyző, meghatott szavakkal mondotta, dr. Fráter László alispánban, a vármegyei nemes tradícióinak méltó letéteményesét s a kultúra s a nemzeti újjáépítés hivatott előharcosát kívánták köszönteni.

Annál szívesebben teszik ezt, mondotta a szónok, mert dr. Fráter László személyét kora ifjúsága óta becsüli és szereti a község egész lakossága s ezen ünneplés csak szerény záloga iránta való törhetetlen ragaszkodásuknak. Majd Fajzi Károly községi bíró nyújtotta át a művészi becsü diszpolgári oklevelet, a maga részéről is méltatva az alispán iránt érzett tiszteletüket és szeretetüket.

Dr. Fráter László alispán

keresetlen, egyszerűségükben is a szívekhez férköző szavakban mondott köszönetet a község közönségének megbecsüléséért, mely mint mondotta, nemcsak őt, hanem lelkének tiszta ideálját is érte.

Az ünnepi aktus után magyaros

véndégszeretettel látta őket vendégül.

Ugyanezen a napon délután Derecske községben

dr. Mariay Barna főszolgabíró és dr. Ertsey Péter kir. közjegyző m. kir. kormányfőtanácsost kereste fel a küldöttség, hogy közölje velük a község diszpolgárára történt megválasztásukat és átadja diszpolgári okleveleiket.

Dr. Mariay Barna j.-főszolgabíró Ury Ferenc ref. lelkész üdvözölte a község nevében, színes szárnyalású szavakkal köszöntve, személyében nemcsak a járás adminisztratív ügyeinek gondos és lelkiismeretes vezetőjét, de a melegsívű embert s a hitélet lelkes istápolóját is. Nemesak mint ember, de mint lelképásztor is igaz örömmel köszönti benne, mondotta a szónok, a küzdelmes, gondokkal terhelt embersorsok együttérző, irgalmasan megértőjét s azt a törhetetlen hitét, mely önmagában is ígéret s egy szebb magyar jövő záloga és reménysége.

Dr. Mariay főszolgabíró meghatott szavakkal mondott köszönetet és úgy a lelkésznek, mint a diszpolgári oklevelet átnyújtó Fajzi Károly községi bírónak, szívére kötötte, hogy mint eddig is, úgy a jövőben is nyújt sanak segítő kezét, a község boldogulásában és felvirágoztatásában.

Majd

Dr. Ertsey Péter kir. közjegyző, kormányfőtanácsost

kereste fel az ünnepi küldöttség, hogy a diszpolgári oklevél átadásával ez alkalommal is tanúságot tegyen a község közönségének iránta érzett tiszteletéről.

Ury Ferenc ref. lelkész, a küldöttség szónoka megilletődötten emlékezett meg arról, hogy dr. Ertsey Péter, bár ezüstös halántékkal, de ifjú lelkesedéssel vesz részt a vármegyei közügyek minden munkájában s cselekedeteit mindenkor a szívek tisztaságának örökéltű ragyo-

gása sugározza be. Ertsey meghatótt, nemesveretű köszönő szavai után Fajzi Károly bíró átadta az ünnepeltnek a diszpolgári oklevelet s utána dr. Mariay és dr. Ertsey együttesen látták vendégül a küldöttség tagjait.

Szerdán délelőtt ünnepélyes keretek között folyt le a debreceni egyetem új magántanárainak habilitációja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jelen-tette már a Hajdúföld, hogy a Kormányzó hozzájárulását adta a debreceni Tisza István Tudományegyetem három kiváló fiatal tudósának: dr. Mikó Gyula és dr. Máday István klinikai adjunktusoknak, valamint dr. Nagy Géza tanársegédnek magántanári habilitációjához. A felavatás engedélyezéséről szóló kultuszminiszteri leirat a napokban érkezett le az orvoskar dékánátusához, mely a habilitációs ünnepséget szerdán délelőtt fél 11 órákor tartotta meg a belgyógyászati klinika nagytermében. A termet színültig megtöltő közönség soraiban megjelentek az orvosi fakultás tanárai: dr. Huzella Tivadar dékán, dr. Belák Sándor prodekan, dr. Elischer Gyula, dr. Szontagh Félix, dr. Hüttl Tivadar, dr. Csiky József, dr. Verzár Frigyes, dr. Kenézy Gyula, dr. Neuber Ede, dr. Benedek László, dr. Orsós Ferenc, dr. Bodnár János, dr. Wodetzky József, dr. Kreiker Aladár professzorok, dr. Molnár Elek, dr. Loessl János, dr. Markó Dezső magántanárok, a klinikák orvosszemélyzete s a debreceni orvostársadalom igen sok előkelősége.

A rendkívüli kari ülést

dr. Huzella Tivadar dékán megnyitó szavai vezették be, melynek végeztével felkérte a docens-jelölteket magántanári értekezésük megtartására. Először

dr. Máday István, az elmegyógyászati klinika adjunktusa érkezett, majd

dr. Mikó Gyula, a gyógyszerintézet nagytudomány adjunktusa s az egyetemi gyógyszerintézet vezetője tartott rendkívül nagyértékű előadást, a következő címmel: „A chloros viz pótlására irányuló törekvések egy orvosi, mint gyógyszerchemiai szempontból.” A nagy tetszéssel fogadott értekezés után

dr. Nagy Géza, a belklinikai első tanársegédje tartotta meg próbaelőadását, a Werlow-betegségekről. A kitünő tudós, akinek tudományos munkássága az egész szakvilágban elismerten híres és megbecsült, disszertációjával általános nagy sikert aratott.

A próbaelőadások egyhangú elfogadása után a kar professzorai Máday, Mikó Gyulát és Nagy Gézát egyetemi magántanárokká nyilvánították ki

Nagy bonyodalom és járásbírói tárgyalás az „Arnea” tápszer, von Noorden professzor és a „Diana” cég goromba levele körül

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az „Arnea” budapesti tápszergyár készítményei mellé rendszerint prospektust is szokott mellékelni s ezen a többek közt a Majna melletti Frankfurtban lakó von Noorden egyetemi tanárnak, a híres vegyésznek az ajánló levele is szerepel. Ezt a reklámcéla szolgáló prospektust elolvasta dr. Sztankay Ába debreceni gyógyszerész is, akinek gyanus volt, hogy az „Arnea” tápszerhez maga von Noorden is ajánló sorokat irt volna és levélben érdeklődött a nagytudású vegyészről a valóság iránt. Rövid idő múlva megérkezett von Noorden válasza, amelyből aztán kint, hogy a kérdéses tápszer nem is ismeri, sőt annyira feháborodott a cég reklámja miatt, hogy levelében felhatalmazta dr. Sztankay Ába gyógyszerészt, miszerint

nevében tegye meg a törvényes lépéseket.

Dr. Sztankay Ába a levél alapján ügyvédje útján feljelentést tett az Arnea ellen a tisztességtelen versenyről szóló törvény „szédelő” feldicséres pontja szerint.

Az ügy a budapesti törvényszék előtt folyik is. A feljelentés után pár hétre Debrecenbe érkezett dr. Pikler László a „Diana” kereskedelmi r.-t.-nak igazgatója és a többek közt betért Mihailovits Jenő gyógyszerészhez, akitől beszélgetés közben értesült a feljelentésről. A „Diana” az Arnea filialéja és Pik-

ler hazautazása után jelentést tett az igazgatóságnál az esetről.

Erre ez év január 21-iki kelettel levél érkezett Mihailovits Jenőnek, mint a Gyógyszerész Szövetség elnökének, amely a többek közt a következőket tartalmazta:

Cégünknek nincsen szüksége fogadatlanná prókatorra, aki a mi korrektségünket kétségbe vonja. Különben is hamis vád miatt megtesszük feljelentésünket dr. Sztankay Ába gyógyszerész ellen.

A goromba hangu levelet Mihailovits Jenő gyógyszerész megmutatta dr. Sztankaynak, aki azonnal feljelentést tett annak aláírói ellen rágalmozásért. A feljelentést tegnap tárgyalta Bónyi Bertalan járásbíró. A vádlottak Fehér László a Diana igazgatója és Vári cégvezető, a tárgyalás folyamán a valódiság bizonyítását kérték és felakarták mutatni von Noorden levelét, amelyben utólag felhatalmazást ad a cégnek, hogy nevét reklámként felhasználhassák. A bíróság elutasította a vádlottak kérését, miután ez jelen esetben nem perdőnt. Ugy Fehér, mint Várit bűnösnek mondta ki a „fogadatlanná prókator” kifejezésért és becsületsértés vétsége miatt fejenként

320 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Kötelezte továbbá a bíróság elítélteket, hogy az ítéletet több fővárosi lapba tegyék közzé.

A csendőrség országos uszóversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) A m. kir. debreceni VI. számú csendőr kerületi parancsnokság július 10-én 8 órai kezdettel a nagyerdei városi uszodában országos csendőrségi uszóversenyt rendez.

A versenyen az összes csendőrkerületek és gyalogtanosztály legjobb uszói indulnak, míg külön számban a debreceni vegyesdandár csapata is részt vesz a vármórság, rendőrség, polgári egyesületek, leventék és cserkészek csapatával együtt. A verseny nyilvános, belépődíj nincs.

A versenyen a helyben állomásozó 11. honvéd gyalogezred zenekara is közreműködik.

A borbély szakosztály viharos közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a debreceni borbély-és fodrászmesterek a tarifa és a vasárnapi munkaszünet kérdésében már egy év óta nem tudnak megegyezni s ez az állapot arra az elhatározásra bírta a szakosztály elnökségét, Fuchs Imre elnököt és Szilágyi György alelnököt, hogy lemondjanak a tisztségükről. Velük együtt a tisztikar is passzivitásba vonult s a szakosztály elnöke Szikszay Aladár lett. A borbélymesterek ezután sem tudtak megegyezésre jutni s ezért Szikszay Aladár kedd este szakosztályi gyűlést hívott össze.

A rendkívüli közgyűlés az Ipartestület dísztermében folyt le, meg lehetőségen izgatott hangulatban. A gyűlésen Szikszay Aladár tartott hazafias érzéstől áthatott megnyitó beszédet, melyben a tagokat békés együttműködésre és megértésre kérte. A gyűlésen megjelentek nagy része ennek ellenére is heves vitát provokált, aminek következménye képen a márciusban megválasztott új elnökség is megelégtelt a folytonos nézeteltéréseket és lemondott. Mint a Hajdúföld értesül, a tisztújító közgyűlést az Ipartestület elnöksége fogja összehívni.

521 férőhely a hadiárva-intézetekben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A népjóléti és munkaügyi miniszter pályázati hirdetése szerint az 1927-28. iskolai évre 521 férőhelyet fog a hirdetésben felsorolt hadiárva-intézetekben elhelyezni.

A felvételnél csak hadiárva és súlyosfoku hadirokkantak gyermekei jöhetnek figyelembe, akik a feltételeknek általában is és az egyes intézeteket illetően a pályázati hirdetésben ismertetett kikötéseknek külön is megelégtelnek.

A kérvényeket július 1-ig kell a népjóléti és munkaügyi minisztériumhoz betervezni. Mindenki csak egy pontosan megjelölt helyre pályázhatik.

A kérvényhez csatolni kell: az anya hadiözvegyiségének — ha hadirokkant gyermekéről van szó — az apa hadirokkantságának, illetve szülőtlenné válásának a gyermek hadiárvaságának igazolására szolgáló „Egyéni lap”-ot, születési anyakönyvi kivonatát, utolsó iskolai, újkélteti hatósági orvosi és újraoltási bizonyítványát, továbbá hatósági bizonyítványt a gyermek eltartójának vagyoni viszonyairól, mely a többi fel-

nőtt hozzátartozóinak foglalkozására és jövedelmére (keresetére) is kiterjed, végül a hirdetés utolsó lapján közölt minta szerint szerkesztendő, gondosan kitöltött „Adatgyűjtő iv”-et, 7-ik rovatában a ké-

rést külön kérvényirat helyett közlelőbről ismertetni kell.

Részletes felvilágosítást a tanács VI-ik közigazgatási rendészeti ügyosztályánál, városháza (félelelet 17. számú szoba) nyerhető.

Baltazar Dezső nagy beszéde a felsőházban a magyarok igazságáról és jövődjéről

A protestáns egyházak államsegélye nem éri el a békebeli színvonalat

Budapest, jun. 22. A felsőházi mai ülésén folytatták a költségvetés tárgyalását. Berzevichy Albert foglalkozott a kormány általános bel- és külpolitikai kérdéseivel. Sikereket értünk el pénzügyi és külügyi téren, de a kormány még nagy feladatok előtt áll. Megoldásra vár a köztisztviselők kérdése. Üdvözlí Klebelsberg grófot kifejtett kulturtevékenységéért. Külpolitikai téren az Olaszországgal kötött szerződéssel foglalkozott.

Bernáth Géza a bírák helyzetével foglalkozott. A költségvetést elfogadja.

Révész István részletesen beszélt a magyar alföldi népoktatásról.

Papp József a bíróságok tehermentesítéséről szólva megállapítja, hogy egész sora van a perenkívüli eljárásoknak, amelyeket a bíróságok kezéből ki lehetne venni.

Ezután Baltazar Dezső debreceni ref. püspök emelkedett szólásra.

Baltazar Dezső ref. püspök beszéde

Tisztelt felsőház! Mivel az állami költségvetés a képviselőháztól inkább csak appropriáció formájában és jelentőségével kerül a felsőház elé, — kezdte beszédét, — a mi állásfoglalásunknak sem lehet más, mint bizalmi természetű. Ha nekem is vannak kifogásaim a költségvetés egyes részei ellen, azok közül még a legnagyobbakat is csak mint a jövő esztendő költségvetéséhez fűződő óhajításokat hangoztatom, az előttünk levő költségvetést pedig, mint appropriáció tárgyat

a kormány iránt táplált teljes bizalmánál fogva elfogadja.

Az ország nehéz viszonyai között, amikor a súlyos anyagi helyzetet belső és külső tényezők mindenáron való kerékkötési készsége még súlyosabbá teszi, a kormány csakugyan megtett minden lehetőt úgy a szükségletek helyes sorrendjének megállapítása, mint a szükségletek mérvének megszabása, valamint a teherbírási képesség kiméltétekin-

A ressort cimleteknél nagy aránytalanságok vannak, amelyekkel megkülönböztetni igen nehéz. Ilyen elsőrendben a kormányzósággal kapcsolatos tételek alacsonyossága, amivel állami szuverenitásunk erkölcsi sulya és tekintélye államközi viszonylatban is bántóan van érintve. Ilyen a honvédelmi minisztérium cimlete, amely-

nek normális viszonyok között az állami kiadások összegében

sokkal nagyobb százalékra volna igénye.

A népjóléti és munkaügyi minisztérium áldásos hivatásához is sokkal magasabb tétel volna kívánatos.

Tudom, hogy a nagyhatalmak oktalan hatalmaskodása és kishatalmak nyugtalan lelkiismeretből fakadó féltelme idézte elő a magyar katonai leszerelés mély pontját. Amikor a társadalmi, állami és világrendbontás törekvései ellen az egész művelt világ fegyverkeznek, akkor

az európai kulturának meghálálhatatlan fegyveres szolgálatakat tett és véres áldozatokat hozott, a hős magyar nemzetre a katonai elsovadás nyomorúságát parancsolja rá.

De nem számolnak azzal, hogy ez a nemzet lelki alkatánál, történelmi hagyományán és életrehatottságánál fogva minden leszerelés, minden fegyvertelenség dacára is hős nemzet marad. A világ vulkánikus belsejét és háborgó felületét tekintve azt hiszem, hogy jó lenne a vad kelet és kényelmes nyugat között egy utóbbinak az érdekében megint egy erős ütköző. Mi, amint századokon át betöltöttük, ezután is vállaljuk ezt a történelmi szerepet. Csak engedjenek a magunk jogán és a magunk erején újra nagygyá lenni. Különben ezt a nagyságot az ő onge

délyük nélkül is el fogja végezni ez a nemzet,

el fogja végezni az Isten, akiben bízunk elejétől fogva, és bízunk örökké.

Ha a katonai szervezetet egyelőre bővíteni és tágitani nem lehet, legalább a kislétszám anyagi ellátását kell olyanná emelni, ami az étellel áldozás ellenszolgáltatásának megfelelő s a katonai lelket a materialis gondolattól elvonva a haza nagyságának feldőző, eszményi szolgálataiba állítsa. Ugyanezt a tételt alkalmazom a bírói személyek ellátására is, amely ellátás megfelelő színvonalával biztosítani kell azt a felette kényes mérleget, mely az igazságszolgáltatás kezében érintetlen lenni kell, hogy legyen.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetése egyáltalában nem tünteti fel a bevett vallásfelekezetek állami segítségének pontos mérlegét, mert nem foglalja magában mindazokat a segítő forrásokat, amelyek a vagyon és jövedelem minden kategóriájában, mint állami eredetű segítések a vallásfelekezetek rendelkezésére állanak. Az indokolásnak az a tétele alap- talan, hogy a protestáns egyházak 1848 év XX. t. cikkre alapított segélyezése teljesen elérte a háborúelőtti színvonalat. Nagymagyarországon a protestánsok létszáma ke- rek számokat véve 3.948.000 volt, az államsegély 6.462.000 arany ko- rona.

Csonkamagyarországon a protestánsok létszáma,

tehát a békebelinek 54 %-a. Ennek a százaléknak megfelelően megilletné a protestánsokat 3.916.000 pengő. A mostani költségvetésbe fel van véve, mint az 1848. évi XX. t.-cikkre alapított segély 1.953.000 pengő, vagyis

a békebeli mérték 49% a.

Még ha a rendkívüli segélyeket is hozzáadjuk, akkor is csak 2.645.000 pengőt tesz ki a protestáns egyházak segélye, vagyis a békebeli mérték 67%-át. Lehet, hogy a referens nem a lélekszám, hanem a terület arányában csinálta a számvetést és tette a fentebb idézett téves megállapítást. Az egyházak azonban lélekből és intézményekből, nem pedig földből és parcellákból állanak. Nagyon szeretném, ha az 1928-29. esztendői költségvetés indokolásában ez a megállapítás foglaltatnék, de aztán a megfelelő összegek biztosítását is a megállapítás igazságát.

A püspök beszédét nagy tapsal és éljenzéssel fogadták. Az elnök ezután az idő előrehaladott voltára való tekintettel napirendi javaslatot tett, majd az ülés 2 óra előtt véget ért.

Kispál Gábort szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró

(A Hajdúföld tudósítójától.) Megírtuk annakidején, hogy az Alföldi Takarékpénztár feljelentése alapján Kispál Gábor tisztviselőt, a pénzügyintézet mintegy 970 millióig történt megkároztatása miatt a rendőrség letartóztatta. Kihallgatása után Kispál átkísérték az ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. Tegnap végre befejezést nyert az ügy, mert mint értesülünk, a pénzügyintézet kárát Kispál családja megtérítette s így az Alföldi Takarékpénztár visszavonta a feljelentést. Kispált a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte.

Hölgyeim!

Uraim!

Tudják-e már, hogy mi az

Amitié?

Ez egy olyan takarékrendszer, amely a közönségnek egy fil- lérjébe sem kerül, hanem a kereskedők ajándékából gyűl össze. Méltóztassék a háztartási, ugyszintén a ruházati cikkek beszerzése alkalmával csakis olyan kereskedőket felkeresni, ahol Amitié-rendszer van. Ott kap Ön vásárlásának arányában minden 2-3 pengő után egy Amitié-bélyeget és ha még nincs, gyűjtőlapot is hozzá.

Ön havonként megtölt egy gyűjtőlapot 60 bélyeggel és ennek ellenében kap 666 pengő visszatérítést 6 részletben és kap egy 500 pengős szabályszerű életbiztosítást 20 éves megélés, vagy halálesetre azonnal.

Tehát az Amitié-rendszer azoknak, akik a hozzácsatlako- zott kereskedőknél vásárolnak, összesen 1166 pengőt ad.

Esetleg 2x3 szor annyit azoknak, akik 2-3 gyűjtőlapot töltenek meg.

Ezért vásároljon, rendeljen és szórakozzon csak ott, ahol ingyen Amitié-bélyeget adnak.

HIREK

1927 június 23. (Csütörtök)

Prot.: Zoltán. Kath.: Ediltrud.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás Növekedő felhőzettel, átmenetileg zivataros esők várhatók, hőmérséklet és nyugati szelekkel

Városi muzeum 9—12-ig, 2—4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjszai szolgálatot Kigyo Piac-utca 33, Arany Angyal Piac-utca 50, Remény-ség Csapo-utca 22, Sas Hatvan-utca 70, Bocskai Czegléd-utca 22, Tisza P. terfia utca 76

— Esküvő. Ruffy-Vargha Kálmán dr királyi gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag és neje Münster Alice leányát, Vargha Alice urleányt június 25-én délután 6 órakor vezeti oltárhoz prószéki és fanciesali *Jobb-Fanciesaly* Kázmér okleveles vegyész-mérnök, özv. Jobb Árpádné, született szalánczi Franczisci Margit fia. Az esküvői szertartást, mely a Pallagpusztán tábori oltár előtt fog lefolyni, dr Lindenberger János apostoli kormányzói helynök végzi.

— Wallentini László főhadnagy meghalt. Budapestről jelentik tudósítónk: Wallentini László huszárfőhadnagy Budapesten hosszas szenvedés után 24 éves korában meghalt. Szerdán délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temető halottsházájából. A szép reményekre jogosító, szimpatikus fiatal tiszt elhunyt nagy megdöbbenést keített a debreceni úri társaságban is, amelynek az utóbbi években közszertartásban álló tagja volt.

— A Baross Szövetség nyári összejövetelei. A Baross Szövetség szokásos csütörtök esti vacsora utáni összejöveteleit a holnapi csütörtöktől kezdve a nagyteremmel szembe eső benti jobboldali nagyteremben tartja meg fél 9 órai kezdettel. Asztalokról (a szökököt mögött) gondoskodás történt. A Baross Szövetség ezeket az összejöveteleket vendégeket is szívesen lát.

— Minden hazafias magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényét.

— Megyilt az iparostanonciskola rajzkiállítás. Az iparostanonciskolák rajzkiállításának és nőipari szakiskola rajz- és munkakiállításának holnapról kezdve az érdeklődő közönség rendelkezésére áll.

— Ágyrázkódás miatt meghalt egy cipészegéd. László József 21 éves cipészegédet tegnap súlyos agyrázkódással szállították ki a klinikára, ahol azonban a gyors operáció sem segített rajta és még a déli órákban meghalt. László egy pillanatra sem nyerte vissza az eszméletét s így a rendőrség a szerencsétlenség okáról ki sem tudta hallgatni. A szerencsétlenül járt cipészegédet tegnap délután dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő dr Bényei Zoltán vizsgálóbíró jelenlétében felboncolta.

— Új cseh-szlovák távbeszélő összeköttetés. A kereskedelemügyi miniszter Debrecen és Jászó-cseh-szlovák távbeszélő központ között a távbeszélő forgalmat f. hó 25-étől megnyitotta. Egy egyszerű három perces beszélgetés díja 2 P. 95 fillér. Rákóczy, m. kir. posta főigazgató.

— Legujabb autótérképek, utmutatók (Baedekerek) beszerezhetők Csáthy Ferenc Rt. egyetemi kereskedésében, Ferenc József-ut 8.

— Értesítés a leánykonferenciáról. A Leánykonferencia rendezősege tudatja a következőket: 1. június 24-én, péntek este 8 órakor a Bikában tartandó szeretetvendégségre a megajánlott élelmiszerek a pénteki nap folyamán d. e. 10 órától a Bika disztermébe küldendők fel. 2. Kérjük, hogy az élelmiszereket papírtálcán és névjeggyel ellátva sziveskedjenek felküldeni. A megajánlott abroszt is ugyanazon idő alatt kérjük előre felküldeni; az abroszok rávarrott névjeggyel, vagy ideiglenes kivarrással okvetlenül elvitelendők; az abroszok elviteléről a szeretetvendégség végén ki-ki gondoskodik. 3. A szeretetvendégség belépődíja egy pengő, mely ugyancsak péntek d. e. 10 től, vagy este a Bikában kiváltható. 4. Vasárnap este 8 órakor a Kossuth utcai templomban tartandó templomi ünnepély műsorának megváltási ára 1 pengő, vagy a karzaton 50 fillér, mely ott, a templom ajtajában szerzhető meg.

— Köröznek egy hajlottorru szélhámos Mandelt. Mandel Béla oláh állampolgár ellen, aki néha a változatosság kedvéért a Béla név helyett a Möríc nevet is szokta használni, több rendbeli bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt kiadatási eljárást indított az oláh kormány. „Möríc” letartóztatását egyébként a nyiregyházi ügyészség is elrendelte. A lefolytatott nyomozás során megállapítást nyert, hogy Mandel Debrecenben is megfordult, innen azonban ismeretlen helyre költözött. Országos körözése az alábbi személyleírás alapján tovább folyik: Születési helye Szászlekenca, 26 éves, izraelita, nőtlen. Apja Mandel Baruch, anyja Friedmann Berta. Különös ismertető jele vakbél operáció utáni sebhely. Oláh utlevele 52 275—1926. magassága 174 cm. arca kerek, homloka magas, szeme barna, orra hajlott, noszsu és hegyes, füle, szája kicsi, haja gesztenye barna színű, nyírott bajuszt és középen elválasztott frizurát viselt. Aki tud róla valamit, jelentse a rendőrség I. emelet 64. számú szobájában.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry Jánosfogműtermében Darabos-u 18. Kollégium mögött

Egészséges gyümölcsöt és szőlőt

Nosprasen és Elosál

permetezés után termelhet.

Biztos védelem gomba- és rovarkártevők ellen.

O l c s ó n a

„HANGYÁ”-ban

s z e r e z h e t ő b e.

Rózsa-utca és Piac, Miklós-utca sarok és „Csanak R.-T.”

Debreceni Gőztéglagyár R.-T.

Legjobb minőségű kis- és nagyméretű fali cseretégla, hódfarku és kupás cserép állandóan kapható a központi irodában: Kossuth-utca 34. szám. Telefon: 14—12. Vagy a gyártelepen: Bellegelő 504.

— Balmazújvárosi ut mentén. Telefon: 5—69. —

Gyártelepünk rendes nyomtávu iparvágánnyal van felszerelve.

— Rádió-műsor. június 23 Csütörtök Budapest Délelőtt 9.30, 12 és délután 3 Hírek, közgazdaság 11 Zongorahangverseny 1 Időjárás és vízállásjelentés 4 Szerkesztői Anna előadása Asszonyok iskolája 5 Pontos időjelzés, időjárás Utána Egészségügyi előadás Mutschbacher Ti vadár egyetemi tanár Ujabb haladások a sebészet terén, 5.45 A Magyar Rádió Újság felőrája 6.40 Korodi Gyula cigányzene nekarának hangversenye 8.15 Nedelkovich Anna hangversenyének hangversenye 1 Maillart Aria a „Romete esengetyűje” című operából 3 Diera „A megtért” 3 Hrethcsaninow „Altatodal” 4 Liszt „A halászfű” 5 Vannay „Alkony tűzben” 6 Szabados Dal a „Franny” c operából 7 La volta „Rég volt” 8 E Dell’Acqua „Villanelle” 9 A Margitszigeti Szimfonikus zenekar hangversenye 1 Mozart Szóktetés a szerályból — megnyitó 2 Dvorák Szimfonia az Újvilágból 1 Adagio Allegro molto 2 Largo 3 Scherzo, 4 Allegro con fuccy 10 Pontos időjelzés Hírek közlemények, ügétversenyeredmények Utána „His Masters Voice” művész és tánclemezek 1 Mesziás (Haendel) korus és zenekar 2 Seranata (Bracco) Éneklő Caruso 3 Ve Mario (Gounod) Éneklő Gota Ljunberg 4 Wotan bucsuja a „Walkür”ből (Wagner) Éneklő O Kipnis, zenekari kísérettel 6 Asszony ingatag „Rigoletto” bol éneklő Caruso 7 Sanata Lucia Éneklő Tito Schippa 8 lo sone Titania „Mignon” bol (Thomas) Éneklő Galli Curci 9 Templomi jelenet a „Mesterdalnokok” bol (Wagner, korus 10 Black bottom 11 Who’ll meud — Charles ton 12 The shepherd 13 Mon paris one step

KÜLFÖLD Bécs (516 2) és 577; Délelőtt 11 és délután 4.15 Hangverseny 7.30 Angol nyelvora 8.05 Szimfonikus hangverseny 9.05 Kabaré Berlin (484 és 566) Délután 5.30 Kamarazene 8.30 Spanyol est 10.30 Jazzband — Boroszló (315 8) Délután 4.30 Zene 8.15 Spanyol est — Majna frankfurt (328 6) Délután 4.30 Táncczene 8.15 Spanyol est — Prága (348 9) Délután 5 Kamarazene 9 Spanyol zene 10.20 Táncczene Roma (449) Délután 5.45 Zene 9.15 Operatársulatok London (361 4) Délután 4 Kamarazene 10.20 Táncczene 7.45 Duett 8 Zene 9 Hangverseny 10.30 Jazzband

— Minden hazafias magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényét.

— A debreceni pincérszakiskola jubileuma. A debreceni szállodások, vendéglősök és kávécsok szakosztálya szakirányú tanonciskolája 25 éves fennállása alkalmából június 23-án délután 5 órakor a Keresk. Társulat (Ferencz József-ut Keresk. Akadémia) disztermében diszkozygyűlést tart A diszkozygyűlés sorrendje: 1 Hymnusz, 2. Elnöki megnyitó, 3. Az iskola 25 éves története, 4. Üdvözlések, 5. Zárszó, mondja Németh Lajos alelnök, 6. Magyar Hiszekegy Istenben.

— Tizennégy jeles érett a Dó-czyban. Tegnap délelőtt befejezték a leányközépiskolákban az érettségi vizsgálatok, dr Baltazár Dezső püspök, elnök és Pap Károly dr egyetemi tanár, kormányképviselő-rendkívüli meglegedésüknek adtak kifejezést az érettségire jelentkezett növendékek kitűnő készletsege felett. A leányközépiskola kiváló igazgatója és tanári kara elismerésre méltó munkát végzett, melynek meg is van a gyönyörű eredménye Huszonegy érettségiző közül jelesen érett tizen-negy: Abaházy Sarolta, Abeles Anna, Diószeghy Erzsébet, Ehrnfeld Sarolta, Forgon Anna, Gutfreund Erzsébet, Halász Zsuzsa, Kovács Margit, Kovács Olga, Kölcsey Klára, Ledvey Klára, Márton Mavin, Pap Kata, Varga Margit. *Jól érett:* Hegedüs Kata, Lencz Lili, Kovács Mária, Hollerovszky Etelka. *Egyszerűen érett lett* három tanuló. Ilyen kitűnő osztály évek óta nem ült az érettségi bizottság előtt.

— Minden hazafias magyar ember feltűzi a TESz. trianoni jelvényét.

— Fűrdősapkák, tenniszlabdák Illatszertár, József kir. herceg-utca 1. szám.

— Tűkőrgyártás üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits Sziv-utca 15. Telefon: 3—56

— Tavaszi és nyári nőikalap újdonságok legszebb választékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.

— „Cséplőgép tulajdonosok” részére ajánlok legolcsóbban savmentes táblás fagyut, henger-olajat, tavotte gépszirt; Neumann Nándor festék nagykereskedő, Csapo-utca 8. szám.

— Használt könyvek vétele, eladása és becerélése megkezdődött a Harmathy antikvár könyvkereskedésében, Debrecen, Fűvészkert utca 14. szám.

— Magyar lányok hozománya. T. Kálmánchelyi Irén szakácskönyve. Kapható a Hajdúföld könyvnyomtatványban

Grand Hotel Park

Nagyszalloda

BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10.
Telefon I. 330-82. és 330-83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike. 200 szobával, a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gázfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás

Szobák 3 pengőtől feljebb.

Kitűnő konyha. — Fajborok. — Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terasszal.
Külö n t e r m e k.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbéllyal ujságárusnál követelje a **HAJDUFÖLD**-et!!!

— **A serdülő ifjúságnak reggel felkeléskor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket közönthetünk.** A gyermekklinikákon a **Ferenc József** vizet már a kis csinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Megfojtott gyermekét az ablakon kidobta egy anya.** Fleckenstein Mária cselédeleány Szabó Kálmán utcai lakos törvénytelen gyermekét, hogy szegényétől szabaduljon, megfojtotta, majd kidobta az ablakon. Feljelentés folytán megindult a nyomozás a bestiális anya ellen, aki kihallgatása alkalmával beismerte, hogy gyermekét kidobta az ablakon, azt azonban tagadja, hogy előzőleg megfojtotta volna. A törvényszéki orvosszakértő délután boncolja fel a hullát, amely után tisztázódní fog, hogy mennyiben felel meg Fleckenstein Mária valómása a valóságnak. A cselédlányt a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Nemzetközi zsidó. Henry Ford szenzációs könyve ismét kapható a Hajdúföld könyvosztályában.**

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményel
Szerda—Csütörtök

VIGSZÍNHÁZ

Az új direktor

vigjáték 6 felvonásban.
Főszerepben: MARI BRIAN.
TOM MIX FILM

A cowboyrendőr.

Egy ékszerrablás története 6 fejezetben.

URÁNIA

A detektíváltos

vadnyugati történet 6 felvonásban.
Főszerepben: ART ACCORD, Omar csodalovával és Ravi hú kutyájával.

Pillangó a viharban.

Egy modern házasság története 8 fejezetben.
Főszerepben LAURA LA PLANTE, JAMES MES KRIKWOOD és BEREGI OSZKÁR.

Jönnék:

Vissza míg nem késő, A nagy favorit és Messalina.

Meteorban

Csütörtökön:

„Egy tisztességes asszony”. Szerelmi dráma 9 felvonásban. Harry Liedtke főszereplésével. „Heten vagyunk Uram, heten”. Egy csecsemő története 6 felvonásban. Mindszenti Máriával. Csak felnőtteknek! Előadások 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

Az MBSz keleti kerületének közgyűlése

A kerület kötelékébe tartozó összes egyesületek részvételével tartotta a MBSz keleti kerülete 1927. évi tisztújító közgyűlését, melyen a következő tisztikart választották meg:

Elnök: Steinfeld István DTE. Társelnökök: Bacsó Pál DTE, Kovács Gyula DMTE, dr Szilágyi Jenő. Ügyvezető alelnök: Dózsa

György DTE. Előadó: Paulovich Pál DTE. Pénztáros: vitéz dr Kiss József DTE. Ügyész: dr Lengyel Zoltán DEAC. Elnör: Tóth Ferenc DVSC. Számvizsgáló: Székely Simon DKASE. Jegyző: Stern Ferenc DTE. Kerületi főorvosok: dr Weszeczky Oszkár, dr Lusztig Józsa, dr Kardos Endre.

Fegyelmi bizottság: Elnök: Dr Sztankó Gyula DVSC. Tagok: Ifj. dr Magoss György DTE. Dr Payer Dezső DEAC. Medvegy Elemér DKASE. Cseh András NyTVE. Szabó Kálmán DMTE. Választottak még ezenkívül 11 rendes és 3 póttanácsagot. A közgyűlés kimondta határozatilag, hogy az elnökség és fegyelmi bizottság minden tagja szavazati jogosultsággal bír. A megválasztott tisztikar személye garancia a birkozó és súlyemelő sport további fejlődésére.

Nyilttér

Nyilatkozat.

A „Debrecen” június 15-iki számának nyilttéri rovatában Ormós Lajos debreceni református igazgató tanító ur valótlannak nyilvánítja az ugyanezen lap 14-iki számában megjelent helyreigazító közleményben foglaltakat. Tagadásával szemben a cikkemben foglaltakat teljes egészében, minden vonatkozásában fenntartom úgy a Gönczy-egyesület alapszabályának az elnök, illetve tisztikar választására, mint a Simon Károly tb. tag ur nyilatkozatára és az Ormós-párt szavazó tagjaira nézve. Ezekre vonatkozólag Ormós Lajos urnak felajánlom a teljes bizonyítást. A tények önmagukat védik, éppen ezért várom Ormós urtól a bizonyítás kérését. Ha ezzel nem fog élni, úgy az érdeklőt tanügyi körök és a jóízű közönség elfogulatlan bírálatára bízom az Ormós Lajos ur nagyhangú kijelentésének megítélését.

Hajduszoboszló, 1927. évi június hó 18-án.

Bor János.

A rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.57

Budapest 90.57.—, Berlin 23.19.—, Newyork 319.93.—, London 2524.37.5.—, Paris 2036.25.—, Milánó 29.30.5.—, Prága 15.40.—, Belgrád 9.13.60.—, Szófia —, Bukarest 3.11.50.—, Varsó —, Bécs 73.15.50.—, Hollandia 208.30.—, Brüsszel —.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.8—27.98, belga 79.55—79.85, cseh korona 16.96—17.04, dán korona 13.05—13.70, dinár 10.04—10.10, dollár 570.75—573.15, francia frank 22.55—22.7, hollandi forint 229.30—230.30, lengyel zloty 64.60—64.61, lei 3.45—3.55, leva —, lira 32.10—32.60, német máika 135.70.—, 136.2.—, osztrák schilling 80.55—80.90, norvég korona 148.—148.65, svájci frank 110.15—110.65, svéd korona 153.45—154.10.

Gabonatözsde

A készárúpiacra a tavalyi buza, amely iránt alig van kereslet, fokozatosan olcsóbbodik úgy, hogy már csaknem teljesen elérte az új buza árát. A tözsideidő eljén a tisztavideki buzát

névelesen 30.70—32.70, az egyéb származású buzát pedig 30.10—31.90 pengővel jegyezték. A rozs ára 28—28.50 pengő között mozgott.

A liszt- és őrléménypiacra a málmok a június-júliusi szállítási duplánulási lisztet 54 pengővel jegyezték a csanak megfelelően alakult a többi lisztfajta ára is. Az augusztusi szállításra esedékes lisztet átlagosan 40—50, a szeptember-októberi szállításra esedékes lisztet pedig 70—100 fillérel olcsóbbak a júliusi-júliusi liszténél.

A terménycikkre piacra a forgalom rendkívül szűk keretek között mozog és csak elvétva történik kötés. A tengerit 27.10—22.80, a takarmányrúpát 25.31—25.80, a zabot pedig 25.50—26 pengővel jegyzik névelesen.

Allatvásár

A sertésvásáron lajnyha volt a forgalom. Az angol huszerítés 2—8 fillérel olcsóbbodott. Árak: zsiratoros Ia 1.42—1.44, Iia 1.32—1.38, fiatal nehéz 1.52—1.54, közepes 1.50—1.52, könnyű 1.32—1.40, szedett közép 1.42—1.46, angol huszerítés 1.44—1.68 súlós 1.44—1.55 pengő elősúly kg-ként. A borjúvásáron ellanyhult az irányzat. Árak: borjú előrendű 1.56—1.60, kivételesen 1.64, másodrendű 1.36—1.38 pengő.

Művelt magyar ember

könyvtárának nélkülözhetetlen kötetei:

Zivuska Jenő: Platon . . . 3.— P
Kolosváry Gábor: Az állatok lelki élete . . . 0.80 P
vitéz Kanabé Dezső: Állataink téli álma . . .

Ford: A nemzetközi zsidó . . . 5.— P
Justus: Keresztény pénz, zsidó pénz . . . 2.— P
Egyszerű igazságok.

(A Marxizmus cáfolata) 0.80 P
Dintr: A vérontó bűn . . . 3.20 P
Lisztius: Tudjátok e mi a jogrend . . . 1.60 P
A talmud és Suichan aruch . . . 4.— P
Sz Várady Gyula: A sátán karmaiban . . . 2.— P
Weszprémy Z.: Magyarország zsidóstatistikája . . . 2.— P

Fáy Ilona: Elbeszélések . . . 2.56— P
Juhász G., Gulyás P.: Testvérgályák . . . 1.20 P
Lendvay István: Szüreti versek . . . 2.56 P
Lelkes: Letűnt világ . . . 1.16 P
Zivuska Jenő: Tartozás . . . 0.40 P

Magyar lányok hozománya. Kálmánchelyi I. szakács-könyve . . . 5.— P
Molnár J.: A hármas hon védek harcban . . . 3.— P

Valamennyi könyv megszerezhető a **Hajdúföld** könyvosztályában: Debrecen, Piac-utca 59. T. 3—48.

Ólmos vesz

lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Lakás-Árverési hirdetmény

A Schäfer Ferdinánd és neje Leányi Julianna árvanevelő intézet tulajdonát képező Batthyány-u. 9. számú ház utcai lakása, melyből jelenleg 4 szoba üresen áll, 1 pedig időlegesen el van foglalva, augusztus 1-től kezdődően árverésen bérbe adatik. Az árverési feltételek dr Hódy Béla ügyvéd, alapítványi ügyész Piac-utca 77. sz. a. irodájában tekinthetők meg. Az árverés f. június hó 29-én délelőtt 10 órakor veszi kezdetét ugyancsak előbb nevezett ügyvéd irodájában. Az alapítványi intézősége fenntartja a jogot arra, hogy az árverés eredményétől eltekintve a lakást ne a legtöbbet ígérőnek adja bérbe.

Az alapítványi intézősége.

Most szerezz be tűzifáját és szenét

Békési és Lőw

cégnél, mert most legjobb a minőség és legolcsóbb az ár

Eladás kicsinyben és nagyban.

Telep: Homokkert, Bánffy-utca 4. sz. „Hungária” malom mellett.

Telefonszám: 945.

Hirdetés.

Józsa község előljárósága a kislejtezett papírok eladására július 2. napját kitűzi, amikor d. e. 8 órakor a venni szándékozók megjelenhetnek.

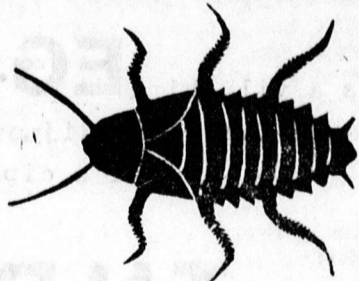
A papír csomagolásra nem használható, suly cca 10 mázsa. Kéreg papír kisebb mennyiségben, könyv köztészeti célra alkalmas, külön ajánlattal vehető meg.

Józsa, 1927. június 18.

Előljáróság.

Sofför

vizsgáló szakszerűen, műhelygyakorlattal kis gépműhely és sofföriskolája készít elő. Erzsébet-utca 20.

POLOSKÁT,

svábbogarat, patkányt egeret meglepő gyorsan kiirthat szabadalmazott irtószerrel. nagyon olcsón kapható STERN festéküzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben.

Két-háromszobás lakást

lakást

KERES FÜRDŐSZOBÁVAL

a **HAJDUFÖLD** főszerkesztője.

Szíves ajánlatokat a kiadóhivatalba kér (Piac utca 59. Telefon: 3-48.)

Gyönyörű mintás foulard, crepp de chine- és georgette ujdonságok érkeztek

Petrik Károly és Társa

rőfős- és rövidáruüzletébe Szent Anna-utca 5. szám.

Harisnya, keztyű és csipke különlegességek állandóan raktáron.

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

VILÁGMÁRKA!

VILÁGMÁRKA!

Fordson tractorok

új típusu személy- és teherautók.

Nagy teljesítmény, olcsó árak.
Kedvező fizetési feltételek.

Autorizált képviselő:

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Debrecen, Hunyadi-utca 13. szám.

Sürgőnycim: Mezőgazdák. Összes alkatrészek. Telefon 7-97.

Javító műhely.

Alapítva 1884-ben.

TELEFON 12.

Alapítva 1884-ben

KILLER EDE butorgyáros

villanyerőre berendezett butorgyára

Debrecen, Ferenc József-ut 68. szám alatt
Nagy választék olcsó műbutorokban, előnyös részletfizetésre is kapható.

Minden jobb fűszerüzletben beszerezhető a

BIKSZÁDI VIZ

mely szerencsés vegyi összetételénél fogva hatásában felülmúlja a gleichenbergi, emsi, seltersi vizeket. Ideálja a lugossós ásványvizeknek s igazi gyógykincs a szenvedő emberiség számára. Idült gyomor-bántalmak, vesekő, angol- és görvélykór pompásan orvosolhatók vele.

Ferrészak termékeit „Bikszádi víz” fenéknyomású üvegekben hozzuk forgalomba.

A néger megérkezett,

és a világhírű **EG-GÜ** cipőkrémmel
mindenkinek díjmentesen tisztítja
ki a cipőjét a

TURUL
cipőgyár r. t.
Debrecen Piac-utcai
fiókjában.

Kérjen ingyen próbatubust.

EG-GÜ-krém lerakata.

APROHIRDETESEK

LAKÁS

Különbejárati
utcai butorozott szoba —
esetleg konyhahasználattal
fiatal párnak is azonnal
kiadó. Eötvös utca 6.

Butorozott
szoba kiadó Miklos u. 41

Utcai
szoba butorral vagy a
nélkül esetleg konyhával
azonnal kiadó, Bethlen u
59 szám

Különbejárati
utcai butorozott szoba ki
adó, Vigkedvü Mihály u
28 szám

Csinosan
butorozott szoba, mosdó-
szobával két hónapra ki
adó azonnal, Király-u. 9
201

Kiadó bolthelyiség és magas pince

együtt vagy külön-külön
gyárnak vagy raktárnak
Péterfia 46

4 szobás lakást
lelépés nélkül keresek. —
Ajánlatokat lakbér megje-
lölésével „URI CSALÁD”
jellegre a kiadóba kérek.

Műhelyhelyiség
a központban tágas, vilá-
gos kiadó Csapó-u. 23

Kiadó
Kettő nagy szobás lakás
azonnal is elfoglalható —
Erős Lajos-u. 6

Tisztvis-lőtelepen
ötszobás ház kerttel kiadó
Cim a kiadóban

Különbejárati
csinosan butorozott szoba
esetleg 2 szoba butor nél-
kül irodának is kiadó. —
Szent Anna 27, I. c.

Egy
nagy pincészsoba kiadó le-
lépés nélkül elsején be-
költözhető. Erzsébet-ut 61

AJÁNLAT

Női ruhákat
és blousokat is olcsón
készíték Bardocz női
szabo Arany János utca
2. I em 207

Eisejére
egy idősebb józan életű
keresztény katolikus jobb
férfi teljes ellátást kaphat
egy magános nőnél dél-
előtt 9-től; Cim a kiadóban

Zálogház

Hunyadi- utca 14. Folyó-
sit előnyös feltételek mel-
lett kölcsönöket ékszerre
biciklikre, autókra, zongó-
rára s mindenféle keres-
kedelmi áru. 538

Képkere'ezés

nagy választékban,
olcsó árban
Roncznál, Rákvintér

Király kávéi
mégis a legjobbak, aromás,
zamatos, a vevő előtt
pörköltve, meleg állapotban
kapható. Dégenfeld-tér 11.
sz. 157

Tejszállításra
napi 20-25 liter, ajánlat
tehető írásban a debreceni
Kerületi Munkásbiztosító
Pénztárnál Petőfi-tér 7.

KERESLET

Mézet veszek
Vörösmarty-utca 30., hátul
az udvarban. 304

Vasöntő
tanulók fizetéssel felvétet-
nek, Trnka, Barna-utca 3.
205

Egy ügyes
fiatal fűszerkereskedő se-
géd július 1-re felvétetik
Nagy Lajos Derecske

Asztalos
tanulót felvesz Bessenyei,
Kölcsey 9.

Keres-tyén
jólfitő, gyerme-szerető
házvezető azonnal fel-
vétetik. Cim a „Hajdúföld”-
nél 205

Bártfa-türedőn

kies fekvésű, kifogástalanul
tisztá magánvillában, nya-
ralásra egy-, két-, vagy
több szobás lakosztályok
igen jutányos áron, tetszés
szerinti időre előjegyezhe-
tők. Részletes tájékozás a
Hajdúföld kiadóhivata ut-
ján szerezhető. 709

Keresek

július 1-re háromszoba,
konyhás és fürdőszobás
modern lakást a belváros
közepén, lehetőleg a Kos-
suth-, Batthyány-, Szent
Anna-utcán vagy a Jótér
közeliében. Cim a kiadóban

Géplakatos,

vasesztérgályos tanulók
fizetéssel felvétetnek. —
Trnka, Barna-utca 3. sz.
204

Megvételre

keresünk üveges könyv és
iratszekrényt. Ajánlatot a
kiadóhivatalba kérünk.

Méhek

KB. kaptárak, mézperge
tő, eladó Viaszért műlé-
pet adok. Vigkedvü 34.

Használt

butorok eladók. Megte-
kinthetők Széchenyi utca
41, keresztépület délután
3-7 ig.

ELADÁS

Könyvszekrény
diófa polituros sürgősen
eladó Maróthy-u. 3 sz.

Üvegesajtó

2 ablak és permetező el-
adó Kandia 8

Kistelkő

5 szobás családi ház be-
költözhetőséggel eladó —
Csonka-utca 16 Megte-
kinthető délelőtt és délután
4-7-ig

Vaséledőnyös

ajtó, ablakok, székek, ágy,
székér, ekek és lószér-
számok eladók. Csapó-
utca 23

Eladó ház

Honvéd-utca 30 sz. ház
négy szobás utcai, három
szobás udvari modern la-
kással eladó — Ertesítés
Batthyány 5

Háztelek

kvadrátja 4 pengő Katz-
telep elején. Értekezhetni.
Sesztina- utca 6. Kisállo-
másnál. 176

Eladó

telepen modern lakásokkal
felszerelt egyemeletes ház.
Értekezni telefon 10-73

Egy

jo karban levő zöld posz-
tos iroasztal elado Cim
a kiadoban

VEGYES

Kedden

délben Kistemplomnál 9
számu villamosol gyász
ruhás hölgy leszállt, kézi
munka gyerekkosci taka
rot villamoson felelte A
becsületes megtaláló illő
jutalomban részesül Szol-
gáltassa be rendőrségre

Friss száraz onod-telepek,
összes rádióujdonságok kaphatók
Simon Jenő József kir. herceg-utca 3.

Fajmagyarok!

A magyar feltámadás egyedül lehetséges utját hirdeti
nektek sziliczei VÁRADY GYULA

A Sátán Karmaiban

című hatalmas (144 oldal) könyvében.

Aki szívén viseli a mielőbbi magyar föltámadást, az ne
csak vegye meg, de olvassa is el utolsó betűig

A SÁTÁN KARMAIBAN c. könyvet!

Kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában Piac-u. 59. Ára 4 P